

"Cumhur"iyet Tartışmaları

İçeriği Yazan: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Paz, 01/04/2012 - 22:17

29 EKİM Cumhuriyet Bayramı resmi törenlerinin iptal edilmesi, ülkemizin laik kesiminde, büyük tepkiye neden oldu.

Cumhuriyet Halk Partisi, AK Parti hükümetinin gayesinin; Cumhuriyet Bayramı törenlerinin **iptalinin gayesinde, arkasında**, Cumhuriyetin kendisiyle olan bir **"hesaplaşma"** olduğunu ileri sürdü.

Özellikle, şunu, anlamamız gerekir. Cumhuriyet dediğimiz rejim, sadece **sembollerden** ve senede bir ifa ettiğimiz **ritüellerden** mi ibarettir? Cumhuriyet dediğimiz olgu; her şeyden önce, bir devletin **yönetim şeklidir**. Bahsedilen törenlerin iptal edilmesi, Cumhuriyet rejiminin akamete uğramasına neden olmuş mudur?

Öğrenciler, askerî biçimde, okul üniformalarıyla resmi tören formunda yüksek devlet erkânının önünden geçince, Cumhuriyetin "fazilet" derecesi, daha fazla mı perçinleşmiş oluyor?

Ülkemizde, bu zamana kadar, hiçbir kazaya mahal vermeyecek biçimde, **Cumhuriyet rejimi** sağsalim devlet yönetimi olagelmıştır. Ama, aynı şeyi **demokrasi** için söylememiz mümkün müdür? Bugün Cumhuriyet Türkiye'sinin en önemli sorunu, **demokrasinin özümsememesidir**. **Cumhuriyetin, demokrasi ile taçlandırılmamasıdır. Devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olmasıyla beraber, bunun; demokratik bir cumhuriyet olması, fevkalade önemli bir durumdur; ve toplumdaki karmaşaların da birinci dereceden nedenlerinin başında gelmektedir.**

Anayasalarımız itibariyle Türkiye bir **"Cumhuriyettir."** Ama, aynı zamanda, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir de. Sadece, Cumhuriyeti ön planda tutarak, demokrasimizin aksayan yönlerini arka plana iterek, istenen çağdaşlık yakalanamaz.

Cumhuriyetin, cumhur kısmının toplumsal hayatta tam olarak varolmadığı, devlet yönetimine esaslı şekilde katılmadığı bir sistemde, rejim Cumhuriyet dahi olsa, "Demokratik" değildir. Toplumdaki tartışmalara, ağızdalaşlarına bakıyorum da, hâlâ sanki ilkokul müsameresindeymişler izlenimi uyandırmakta. Cumhuriyetin, hiçbir şekilde akamete uğramaması için, siyaset kurumunun, seçilmişler tarafından "olması gerektiği" şekilde-olan şekliyle demiyorum- tatbik edilmesi gerekir. Cumhuriyet tartışmalarında, her şeyden önce, şunu vurgulamak gerekir. Demokrasinin eksik kaldığı bir Cumhuriyet rejimi, daha çok elitist bir rejim olur. Demokrasi denen, yer yer dalga geçilen, yer yer de tepelere çıkarılan siyaset kurumu enstrümanının toplumca iyi özümsemesi durumunda, daha uygar tartışmalar yapılarak, daha düzeyli fikir üretimleri elde etmek olasıdır.

Bugün, özellikle bir kesim, laik-Cumhuriyetçi-Atatürkçü-Kemalistler tarafından aşırı

şekilde eleştirilmekte. Liberal demokratlar, Ulusalıcı ve solcular tarafından, ülke rejiminin içini oymakla itham edilmekte. Aslında, burada, şunu belirtmek gerekir. O da ikinci Cumhuriyetçiler denilen bir kesim, Cumhuriyet rejiminin, daha demokratik olmasını, demokrasinin daha evrensel standartlarda da ülkemizde uygulanmasını talep etmekte; bu talep doğrultusundaki yazıları, görüşleri, kitap ve makaleleri, belirttiğim Laik blok tarafından “aşırı” ve “sert” biçimde eleştirilmekte.

Cumhuriyet rejimimiz, siyaset kurumunun işlemesi ile anlam bulacaktır. Cumhur, yani halk, nasıl kendi kendini yönetecek? Cumhuriyet sisteminin varolabilmesi, siyaset kurumu içindeki tüm illegal engellerin ortadan kaldırılması ile mümkündür.

Halk, millet, nasıl, Cumhuriyetin asli unsuru olduğunu anlayacak veya hissedecek?

Ülke yönetimine nasıl katılacak?

Ülkenin kaderinde dolaylı dahi olsa, nasıl etkili olacak?

Cumhuriyetin dallanıp saçılabilmesi ve medeni beşeriyeti geçebilme hedefi, öncelikle, içimizdeki ilkel hastalıkları yenmekle mümkündür. Her şeyden önce, birilerinin; birilerini “düşman” görme alışkanlığından vazgeçmesi gerekir.

Ötekileştirmek ve ayrımcılığa kapı açan söylem, tavır ve tutum; içinde bulunduğumuz sorunlar yumağının birinci faktörü değil midir?

Cumhuriyetimiz ve onun siyasal ayağının üzerinde, yıllardır bir vesayet anlayışı ve baskınlığı vardı.

Yok muydu?

Millete, kendi kaderini, kendi tayin etme hakkı, kesintisiz adamakıllı verilebildi mi?

Cumhuriyet ve demokrasi birbiri ile düşünülünce ve aksiyon alanına geçirilince, daha faziletli olacaktır.

Demokrasinin ön plana çıkarılması...

İnsanların konuşmasına, düşüncelerini açıklamasına, farklı görüşleri dile getirmesine müsaade edilmesi, hiçbir şekilde cumhuriyeti zedelemeyiz; bilakis zenginliğe neden olur.

Cumhuriyetin düşünsel zenginliği artar.

Bugün, ülkemiz, “zahirde” de olsa demokrasicilik oynamaktadır.

Geçmişte ise, demokrasiciliği, sadece, elinde vesayet aracını bulunduran elitistler oynamakta, onların izin verdiği ölçüde de halkta katılmaktaydı.

Şimdi ise, en azından halk, tamamıyla olmasa da “demokrasicilik oyununun” birinci aktörüdür.

Demokrasi bilinci ve tahammül edebilme yetisi geliştikçe, sahip olduğumuz Cumhuriyetin değerini, o zaman daha iyi anlayacağız ve daha iyi duyumsayacağız.

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

Ülkemizde Atatürk milliyetçiliğine dayalı rejim tasfiye ediliyor

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Pzt, 02/04/2012 - 21:07

Öncelikle şunu ifade edeyim ki sevgili Erhan Salman'ın yazılarına yorum yazmamın nedeni onun düşüncelerini salt eleştirmek amacıyla değildir. Tam tersine, onun anlatmak istediğini çok iyi anladığımı, aşağı yukarı onunla aynı fikirde olduğumu da burada öncelikle belirtmek isterim. Ben şahsen sevgili Erhan Salman'ın bu son yazısına diyebilirim ki % 90 katılıyorum. Sonuçta ana fikir, sevgili Erhan Salman'ın dediği gibi, yani **cumhuriyetimizin taçlandırılması**; düşünce özgürlüğüne, karşılıklı hoşgörüye, karşılıklı haklara saygıya, eleştiriye tahammüle vs. gibi özelliklere dayanan **gerçek bir demokrasi ile olacaktır**. Kısaca Sevgili Erhan Salman ile cumhuriyetin yapılanması konusunda prensipte anlaşıyoruz!

Fakat buna rağmen yazısında, bu ilkenin uygulanmasının değerlendirilmesinde takıldığım bazı konular var. Örneğin Sayın Erhan Salman yazısında **"Geçmişte ise, demokrasiciliği, sadece, elinde vesayet aracını bulunduran elitistler oynamakta, onların izin verdiği ölçüde de halkta katılmaktaydı."** diye iddiada bulunuyor.

Bu iddia doğru değil. Onun bu tespiti ülkemizin tarihsel gerçeğine uygun düşmüyor.

Bilmem, kendisi "geçmiş" kavramıyla tarihimizde nereye kadar geri gitmektedir. Örneğin ben 1961 Anayasası'nı ele alacağım. Yani bundan 50 yıl öncesini. Herkes bilmelidir ki Türkiye de işçi sınıfının sendikal örgütlenmesi; köylülerin kooperatifleşmesi; esnafın, gençlerin, kadınların dernekleşmesi vs. kısaca örgütlenme özgürlüğünün önü bu anayasa ile açılmıştır. İfade ve basın özgürlüğü bu Anayasa ile güvence altına alınmıştır. Siyasi partilerde "lider sultanını" engellen demokratik aday tespiti bu anayasayla sağlanmıştır. 1961 Anayasa'sının getirdiği düzenlemeyle **Temsilde adalet** sağlayan seçim modeli bugünkünden kat kat daha adil, daha demokrat, daha özgürlükçü ve daha eşitlikçi idi. Örneğin 1961 yılında kurulan Türkiye İşçi Partisi (TİP) 1963 seçimlerinde % 3 oy almasına karşılık 15 milletvekili ile mecliste temsil hakkı elde etmiştir.

Kısaca Sevgili Erhan, Türkiye'de demokrasi, ilk uygulanmaya başladığı 1946'dan bu yana, 1980-1983 askeri faşist darbe haricinde hiç bir zaman bugünkü kadar gerilememiştir! Geçmişte ülkemizde demokrasinin sadece **"elitlerin elinde, vesayet altında"** olduğu söylemi AKP'nin cumhuriyetin niteliklerini tasfiye etmesi için **bahane** olarak kullandığı bir söylemdir. AKP demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, laikliği, sosyal devlet anlayışını, saydamlığı, denetlenebilirliği vs. demokrasinin **"elitlerin elinde, vesayet altında"** olduğu söylemi ile adım adım söküp atmış, günümüzde içi boş bir cumhuriyet yaratmıştır.

Sadece daha bir kaç gün önce yasalaşan 4+4+4 eğitim yasası cumhuriyetin LAİKLİK ilkesinin idam fermanıdır! AKP, özelleştirmelerle SOSYAL devleti bitirmiştir. Dün memura, emekliye %5-6 zam veren AKP hükümeti bugün benzine doğal gaza % 19'a varan zam getirmektedir.

AKP hükümeti döneminde **"Özel Yetkili Mahkemeler"** ile milletvekilleri, gazeteciler, siyasetçiler, subaylar, daha suçlarının ne olduğunu dahi bilmeden yıllarda Silivri'de, Hasdal'da tutuklu olarak özgürlüklerinden, ailelerinden, mesleklerinden, sevgilerinden uzak zulüm altındadırlar. Bu mudur vesayet altında olmayan, elitlerin elinden alınmış demokrasi?

Hayır, hayır sevgili Erhan; 9,5 yıllık AKP iktidarında cumhuriyetimizin içi tamamen boşaltıldı; sadece bir adı kaldı! Ve de M. Kemal Atatürk'ün öncülüğünde kurulan Cumhuriyetimizin içi hiç bir zaman gerçek bir demokrasi ile doldurulmadı. Hele AKP zamanında demokrasi tamamen tasfiye edilerek yepyeni bir REJİM yaratıldı. Bütün dünya bu rejime **"İlimli İslam"** diyor. Ve sıra bu rejimi meşrulaştıracak yeni bir anayasa geldi. Yakında o da yapılırsa, bize de sadece içi boş cumhuriyet için

bir **Fatiha okumak** kalacak! Saygılarımla!

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (17/05/2024 - 12:40 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/okur-makale/cumhuriyet-tartismalari>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>

[2] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>